

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

208821

การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครุภัณฑ์ฯ สำหรับห้องเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่

RESEARCH AND DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL LEADERSHIP
DEVELOPMENT PROGRAM IN BASIC EDUCATION SCHOOL

บัญชีรายรับ รายจ่าย

จัดทำโดยนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

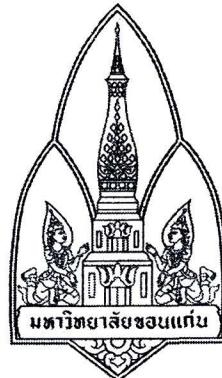
๒๕๕๔

๖๐๒๕๖๐๙๒

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการรัฐและชาติ

208821

การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

RESEARCH AND DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL LEADERSHIP

DEVELOPMENT PROGRAM IN BASIC EDUCATION SCHOOL

นางสาวจินตนา ศรีสารคาม

วิทยานิพนธ์ปริญญาปρัชญาดุษฎีบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. ๒๕๕๔

การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

นางสาวจินตนา ศรีสารคาม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

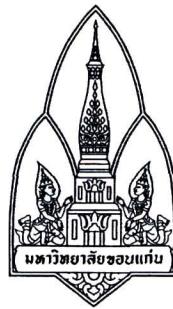
พ.ศ. 2554

**RESEARCH AND DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL LEADERSHIP
DEVELOPMENT PROGRAM IN BASIC EDUCATION SCHOOL**

MISS JINTANA SRISARAKHAM

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL KHON KAEN UNIVERSITY**

2011

**ในรั้วมหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**

**ชื่อวิทยานิพนธ์ : การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**

ชื่อผู้กำกับวิทยานิพนธ์ : นางสาวจินตนา ศรีสาราม

คณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คัมภีรปกรณ์	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ สารรัตนะ	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงศ์ไหயู่	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมประชญ์	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีชัย บุญเติม	กรรมการ
	อาจารย์ ดร.ประยุทธ ชูสอน	กรรมการ

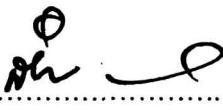
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

..... **อาจารย์ที่ปรึกษา**

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ สารรัตนะ)

..... **อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม**

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงศ์ไหयู่)

..... **(รองศาสตราจารย์ ดร.คำป่าง แม่นมาตย์)**

..... **(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพบูล สุวรรณน้อย)**

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณบดีคณบดีศึกษาศาสตร์

จินตนา ศรีสารตาม. 2554. การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รศ.ดร. วิโรจน์ สารัตนะ, รศ.ดร. วิชัย วงศ์ไหญ์

บทคัดย่อ

208821

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการพัฒนาพื้นฐานความรู้ทางวิชาการ บทบาททางวิชาการ และทักษะเชิงยุทธศาสตร์ มีการนำพื้นฐานความรู้ ความตระหนักในบทบาท บทบาททางวิชาการ และทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติงานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการ 8 งาน คือ (1) การวางแผนงานวิชาการ (2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (3) การพัฒนาระบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน (4) การวัดประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน (5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (6) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (7) การนิเทศการเรียนการสอน (8) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในงานวิชาการ และส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตลอดทั้งความพึงพอใจของนักเรียนต่อปรากฏการณ์ทางวิชาการของสถานศึกษา โดยกระบวนการวิจัยและพัฒนา 5 ขั้นตอน คือ 1) การตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรม 2) การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากขั้นตอนที่ 1 และจัดทำเอกสารประกอบโครงการ 3) การตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม 4) การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในขั้นตอนการทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนาม และ 5) การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามจริง ผลการดำเนินงาน ได้โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประกอบด้วย 3 โครงการ คือ (1) โครงการสร้างปัจจัยร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ มีเอกสารประกอบโครงการ 15 ชุด (2) โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย มีเอกสารประกอบโครงการ 1 ชุด (3) โครงการสร้างเครื่องข่ายพัฒนาวิชาการ มีเอกสารประกอบโครงการ 1 ชุด เมื่อผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนาในขั้นตอนที่ 1-4 และนำไปทดลองใช้ในภาคสนามจริงในขั้นตอนที่ 5 กับโรงเรียนพงษ์กิจญ์โภ 2 อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น แล้ว พบว่า 1) ผลการประเมินก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ กับผู้ร่วมโปรแกรมทุกประเภทเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ = .01 2) การเปลี่ยนแปลงทางวิชาการของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.49$) 3) ปฏิกรรมยาของกลุ่มตัวอย่างต่อโครงการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40$) 4) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยรวม อยู่ในระดับตีมาก (ร้อยละ 92.85) แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการสำหรับพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่วิจัยและพัฒนาขึ้นมีคุณภาพตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

Jintana Srisarakham. 2554. **Research and Development of Instructional Leadership Development Program in Basic Education School.** Doctor of Philosophy Thesis in Educational Administration, Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisors: Assoc. Prof. Dr. Wirot Sanrattana, Assoc. Prof. Dr. Wichai Wongyai

ABSTRACT

208821

The objective of this research was to conduct research and development in instructional leadership program for staff development in Basic Education School, on development of basic academic knowledge, academic role, and strategic skill by applying the basic knowledge, academic role, and skill obtaining from development into practicing in the academic work based on 8 kinds of academic work : (1) the academic work planning, (2) the school curriculum development, (3) the learning process development and instructional management, (4) the measurement and evaluation and transfer of learning achievement, (5) the research for developing the educational quality, (6) the development and enhancement for learning source, (7) the instructional supervision, and (8) the development of internal quality assurance and educational standard which affected the academic changes as well as students' desirable characteristics based on 2001 Basic Educational Program, and their satisfaction on academic phenomenon of school by using 5 phases of research and development: 1) the investigation in theoretical framework of program, 2) the improvement and correction based on recommendations from phase 1, and establishment of supplementary project document, 3) the investigation and improvement of program, 4) the construction of instrument for using during the trying out of program, and 5) the trying out of program in real field work. For findings of implementation, there was an instructional leadership development program for staff development in Basic Education School including 3 projects: (1) the project for development of commitment in creating the academic leadership including 15 packages of supplementary project document, (2) the project for establishment of Center of Research and Development including 1 package of supplementary project document, and (3) the project for development of academic development network including 1 package of supplementary project document. After the process of research and development in phase 1-4, and trying out in real field work in phase 5 with Pongpinyo School 2, Banfang District, Khon Kaen Province, found that: 1) the findings of posttest in academic leadership developmental program with every kinds of program participants, it was significantly increased at .01 level, 2) the school academic changes were in "High" level ($X = 4.49$), and 3) the samples' reaction on the project was in "High" level ($X = 4.40$, 4) the students' desirable characteristic based on 2001 Basic School Curriculum, in overall, was in "Very Good" level (92.50%), showed that the instructional leadership developmental program for staff development in Basic Education School, by conducting the research and development obtained quality as specified by research hypothesis.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จอย่างมีคุณภาพ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากองค์ศาสตราจารย์ ดร.วีโรจน์ สารัตน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงศ์ใหญ่ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้อันประเมินค่ามีได้ ตลอดทั้งกรุณาตักเตือนความผิดพลาดและข้อบกพร่องต่างๆ ที่มีคุณค่าอย่างตลอดเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คัมภีรปกรณ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่เมตตาให้ขอเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไขให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ ตลอดทั้งคณาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาเอก สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกท่าน

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรชัย ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศวัลกรณ์ ดร.ดิเรก พรสีมา ดร.สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ ดร.พิษณุ ตุลสุข ดร.ทวีศิลป์ สารเสน ที่ให้ความเมตตากรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จนทำให้ได้กรอบแนวคิดโปรแกรมที่มีความเหมาะสมกับบริบทที่เป็นจริงและมีความเป็นไปได้ในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ไชยเจริญ ดร.มนูญ ศิวรัมย์ นายวิชัย ศรีสัตย์สนาน นางสาวลัสดา กองคำ ดร.สมหวัง บุญสิทธิ์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือประเมินโปรแกรม

ขอขอบพระคุณนายสุริยนต์ วงศ์สมบัติ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 ที่อนุเคราะห์สถานที่ในการอภิปรายกลุ่ม ขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนกัลยาณวัตร โรงเรียนขอนแก่น วิทยายน โรงเรียนขามแก่นนคร โรงเรียนฝางวิทยาณ โรงเรียนท่าพระวิทยาณ โรงเรียนห้วยหัววิทยาคม โรงเรียนบ้านนาฝ่ายนาโพธิ์ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัว โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น โรงเรียนสนามบิน โรงเรียนบ้านโสกม่วงตอนดู่ และโรงเรียนบ้านหนองบัวน้อย ในครรภ์ร่วมกับโรงเรียนพงษ์ภิญโญ 2 อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองโปรแกรมภาคสนามจริง

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดาคือ คุณพ่อโอลิฟ ศรีสารตาม และมารดาในกฎหมาย พี่ชาย ทุกคน ตลอดทั้งญาติมิตร ที่เป็นกำลังใจตลอดเวลาในการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์

พระคุณเหล่านี้ผู้วิจัยขอ Jarvis ไว้มีรู้สึ้ม และขออุทิศคุณประโภชน์จากงานวิจัยนี้ทั้งหมดเท่าที่มีให้แก่ ท่านที่มีอุปการคุณดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

จันตนา ศรีสารตาม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
คำอุทิศ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. คำนำการวิจัย	6
3. วัตถุประสงค์การวิจัย	6
4. สมมติฐานการวิจัย	6
5. ขอบเขตการวิจัย	6
6. นิยามศัพท์เฉพาะ	7
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานวัชชีพบุคลากรทางการศึกษา	9
2. การประยุกต์ใช้ Log Frame เพื่อพัฒนาโปรแกรมพัฒนานวัชชีพบุคลากร กับกระบวนการวิจัยและพัฒนา	16
3. ทฤษฎีภาวะผู้นำ	25
4. ภาวะผู้นำทางวิชาการ	33
5. นโยบายการศึกษาที่สัมพันธ์กับงานวิชาการในสถานศึกษา	42
6. ขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษา	60
7. บทสังเคราะห์โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของบุคลากรใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	62
8. กรอบแนวคิดเบื้องต้นโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการบุคลากร ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	74
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	77
1. ขั้นตอนที่ 1 การตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรม	77
2. ขั้นตอนที่ 2 การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากขั้นตอนที่ 1 และ จัดทำเอกสารประกอบโครงการ	79
3. ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม	81
4. ขั้นตอนที่ 4 การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในขั้นตอนการทดลองใช้ โปรแกรมในภาคสนาม	84
5. ขั้นตอนที่ 5 การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามจริง	93

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6. การรายงานผลการวิจัย	97
7. สรุปขั้นตอนและกิจกรรมการวิจัย	98
บทที่ 4 การตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรม	101
1. การตรวจสอบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรม	101
2. การปรับปรุงแก้ไขกรอบแนวคิดโปรแกรม	130
บทที่ 5 การปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากขั้นตอนที่ 1 และจัดทำเอกสารประกอบโครงการ	135
1. การจัดทำรายละเอียดโปรแกรม	135
2. การจัดทำเอกสารประกอบการพัฒนา	142
บทที่ 6 การตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม	147
1. การตรวจสอบเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข	147
2. การตรวจสอบครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรม	153
3. การตรวจสอบเพื่อการยืนยันและการปรับปรุงแก้ไข	166
บทที่ 7 การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในขั้นตอนการทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนาม	169
1. การสร้างกรอบการตั้งประเด็นคำถาม	169
2. การตั้งประเด็นคำถามสำคัญ	171
3. กำหนดรายละเอียดในการสร้างเครื่องมือแต่ละประเภท	174
4. การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือประเมินการพัฒนาตามโปรแกรม	189
บทที่ 8 การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามจริง	201
1. การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามจริง โครงการสร้างปฏิฐานร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ	201
2. การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามจริง โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและกิจกรรม	236
3. การทดลองใช้โปรแกรมในภาคสนามจริง โครงการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการ	265
4. สรุปผลการทดลองใช้ในภาคสนามจริง โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	292
5. สรุปประเด็นเพื่อการปรับปรุงโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการหลังการทดลองใช้ในภาคสนามจริง	302
บทที่ 9 โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	307
1. โครงการสร้างปฏิฐานร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ	319
2. โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและกิจกรรม	781
3. โครงการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการ	801

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 10 สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผลการวิจัย	867
1. สรุปผลการวิจัย	867
2. การอภิปรายผลการวิจัย	876
3. ข้อเสนอแนะ	882
บรรณานุกรม	885
ภาคผนวก	889
ภาคผนวก ก หนังสือแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของໂປຣແກຣມ	891
ภาคผนวก ข หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	899
ภาคผนวก ค รายนามผู้ร่วมอภิปรายกลุ่ม	907
ประวัติผู้เขียน	911

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในค่านิยมการพัฒนาวิชาชีพ	13
ตารางที่ 2 กรอบเหตุผลสัมพันธ์ในรูปตารางเมตริกซ์	17
ตารางที่ 3 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านพื้นฐานความรู้ทางวิชาการ	39
ตารางที่ 4 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านบทบาททางวิชาการ	40
ตารางที่ 5 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านทักษะทางวิชาการ	41
ตารางที่ 6 โครงสร้างเวลาเรียนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	58
ตารางที่ 7 เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	64
ตารางที่ 8 โครงการสร้างปณิธานร่วมเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ	67
ตารางที่ 9 โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย	69
ตารางที่ 10 โครงการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานวิชาการ	71
ตารางที่ 11 เอกสารประกอบการพัฒนาแต่ละโครงการ ตามโปรแกรมพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	73
ตารางที่ 12 รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิทางการปฏิบัติเพื่อ ตรวจสอบกรอบแนวคิดเบื้องต้นของโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทาง วิชาการและการวิจัย	78
ตารางที่ 13 รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อการยืนยันและการปรับปรุงแก้ไข โปรแกรม	84
ตารางที่ 14 แนวทางการตั้งข้อคำถามเพื่อสร้างเครื่องมือประเมินการทดลองใช้ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	85
ตารางที่ 15 แผนดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคสนาม	95
ตารางที่ 16 ผลสรุปข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการปรับปรุงกรอบแนวคิด การวิจัย โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเด็นหลักและแนวคิดหลัก	126
ตารางที่ 17 รายละเอียดโครงการสร้างปณิธานร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ (1)	135
ตารางที่ 18 รายละเอียดโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย (1)	138
ตารางที่ 19 รายละเอียดโครงการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาวิชาการ (1)	140
ตารางที่ 20 เอกสารประกอบโครงการ ตามโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ (1)	142
ตารางที่ 21 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขเอกสารเสริมความรู้จากการ ตรวจสอบเบื้องต้น (1)	148

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 22 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงโปรแกรม ที่ประกอบด้วยรายละเอียดของโครงการ ๓ โครงการ จากการตรวจสอบครั้งสำคัญ	154
ตารางที่ 23 รายละเอียดโครงการสร้างปัฒนาความพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ (2)	155
ตารางที่ 24 รายละเอียดโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย (2)	157
ตารางที่ 25 รายละเอียดโครงการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการ (2)	160
ตารางที่ 26 รายละเอียดเอกสารเสริมความรู้หลังการตรวจสอบเบื้องต้น (2)	162
ตารางที่ 27 ผลสรุปการตรวจสอบเพื่อการยืนยันและการปรับปรุงแก้ไข โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการจำแนกตามโครงการ	166
ตารางที่ 28 การสร้างกรอบการตั้งประเด็นคำถามเพื่อสร้างเครื่องมือประเมิน การทดลองใช้โปรแกรมพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	170
ตารางที่ 29 การตั้งประเด็นคำถามสำคัญเพื่อสร้างกรอบการประเมินโครงการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	172
ตารางที่ 30 รายละเอียดแบบประเมินปฏิกริยาต่อโครงการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทเครื่องมือ กรอบการประเมิน ประเด็นหลักการประเมินและลักษณะของเครื่องมือ	175
ตารางที่ 31 รายละเอียดแบบประเมินการเรียนรู้จากการพัฒนาตามโครงการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทเครื่องมือ กรอบการประเมิน ประเด็นหลักการประเมินและลักษณะ เครื่องมือประเมิน	176
ตารางที่ 32 รายละเอียดแบบประเมินการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการของสถานศึกษาใน การดำเนินโครงการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทเครื่องมือ กรอบการประเมิน ประเด็นการ ประเมินและลักษณะเครื่องมือ	178
ตารางที่ 33 รายละเอียดแบบประเมิน การบูรณาการพื้นฐานความรู้ บทบาททางวิชาการ และทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาไปปฏิบัติงานวิชาการตามโครงการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนก ตามประเภทเครื่องมือ กรอบการประเมิน ประเด็นหลักการประเมินและ ลักษณะเครื่องมือประเมิน	181
ตารางที่ 34 รายละเอียดแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จำแนก ตามคุณลักษณะฯ/แนวทางการพัฒนา ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน	184
ตารางที่ 35 รายละเอียดแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อปรากฏการณ์ทาง วิชาการ จำแนกตาม ประเภทเครื่องมือ กรอบการประเมิน ประเด็น หลักการประเมิน ลักษณะเครื่องมือประเมิน	187

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 36 แสดงความสัมพันธ์การกำหนดยุทธศาสตร์	211
ตารางที่ 37 แสดงการนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษา ระดับชั้งชั้น ระดับชั่วชั้น	213
ตารางที่ 38 ปฏิกริยาต่อโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้ร่วมโปรแกรม โครงการสร้างปณิธานร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการก่อนและหลัง ดำเนินโครงการ	216
ตารางที่ 39 ผลการการเรียนรู้ของผู้ร่วมโปรแกรมจากการพัฒนาโครงการสร้าง ปณิธานร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการก่อนและหลังดำเนินโครงการ	221
ตารางที่ 40 ผลการประเมินการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการของสถานศึกษา โครงการสร้างปณิธานร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการก่อนและหลัง ดำเนินโครงการ	226
ตารางที่ 41 ผลการประเมินด้านการบูรณาการพื้นฐานความรู้ บทบาททางวิชาการ และทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาไปปฏิบัติงานวิชาการของผู้ร่วม โปรแกรม โครงการสร้างปณิธานร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ก่อนและหลังดำเนินโครงการ	229
ตารางที่ 42 ผลการประเมินปฏิกริยาของผู้ร่วมโปรแกรม โครงการจัดตั้งศูนย์ พัฒนาวิชาการและการวิจัยก่อนและหลังดำเนินโครงการ	244
ตารางที่ 43 ผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้ร่วมโปรแกรม โครงการจัดตั้งศูนย์ พัฒนาวิชาการและการวิจัยก่อนและหลังดำเนินโครงการ	248
ตารางที่ 44 ผลการประเมินการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการของสถานศึกษา โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัยก่อนและหลัง ดำเนินโครงการ	253
ตารางที่ 45 ผลการบูรณาการพื้นฐานความรู้ บทบาททางวิชาการ และทักษะ ที่ได้รับจากการพัฒนาไปปฏิบัติงานวิชาการ	257
ตารางที่ 46 แผนการสื่อสารของเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษา โครงการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการ โปรแกรมพัฒนา วิชาการและการวิจัย	268
ตารางที่ 47 ผลการประเมินปฏิกริยาของผู้ร่วมโปรแกรม โครงการสร้างเครือข่าย พัฒนาวิชาการ ก่อนและหลังการดำเนินโครงการ	273
ตารางที่ 48 ผลการประเมินการเรียนรู้ของผู้ร่วมโปรแกรม โครงการสร้างเครือข่าย พัฒนาวิชาการ ก่อนและหลังดำเนินโครงการ	277
ตารางที่ 49 ผลการประเมินการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการของสถานศึกษา โครงการ สร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการ ก่อนและหลังดำเนินโครงการ	282

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 50 ผลการบูรณาการพื้นฐานความรู้ บทบาททางวิชาการ และทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาไปปฏิบัติงานวิชาการของผู้ร่วมโปรแกรม โครงการสร้างเครือข่ายพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการก่อนและหลังดำเนินโครงการ	286
ตารางที่ 51 ปฏิกริยาของผู้ร่วมโปรแกรม การเรียนรู้ของผู้ร่วมโปรแกรม การเปลี่ยนแปลงทางวิชาการของสถานศึกษา การบูรณาการพื้นฐานความรู้ บทบาททางวิชาการ และทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาไปปฏิบัติงานวิชาการของผู้ร่วมโปรแกรม จำแนกตามโครงการ	293
ตารางที่ 52 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนก่อนและหลังการพัฒนาตามโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน	294
ตารางที่ 53 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อปรากฏการณ์ทางวิชาการ ก่อนและหลังการพัฒนาตามโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน	297
ตารางที่ 54 สรุปประเด็นเพื่อการปรับปรุงโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำแนกตามโครงการ	302
ตารางที่ 55 โครงการสร้างปัจารนร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ	321
ตารางที่ 56 ข้อแตกต่างระหว่างแนวคิดการบริหารจัดการกับแนวคิดภาวะผู้นำองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบอย่างภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักภาวะผู้นำทางวิชาการ ของ Glickman	327
ตารางที่ 57 แผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาของครุสภาก แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในค่านิยมการพัฒนาวิชาชีพ	335
ตารางที่ 58 ครอบเหตุผลสัมพันธ์ในรูปตารางเมตริกซ์	372
ตารางที่ 59 เปรียบเทียบลักษณะขององค์กรวิชาชีพในประเทศไทย	378
ตารางที่ 60 แสดงตารางแกนต์	382
ตารางที่ 61 ตารางเปรียบเทียบลักษณะขององค์กรวิชาชีพในประเทศไทย	387
ตารางที่ 62 แสดงตารางแกนต์	421
ตารางที่ 63 แสดงตารางแผนปฏิบัติงานตามวงจรเดิม	423
ตารางที่ 64 สรุปแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	449
ตารางที่ 65 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปป่า	494
ตารางที่ 66 ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIPPA เรื่องการกำจัดขยะ	495
ตารางที่ 67 ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT เรื่องการเพาะเห็ด	500
ตารางที่ 68 การแสดงจุดประสงค์ กิจกรรมที่ผู้เรียนควรปฏิบัติของโครงงาน	509
ตารางที่ 69 องค์ประกอบของโครงงาน	510
ตารางที่ 70 การอธิบาย ลักษณะและตัวอย่างประกอบลำดับขั้นของคำมาตามแนวคิดของบลูม	516

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 71 การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวัดผลโดยการประเมินผลตามสภาพจริง	554
ตารางที่ 72 การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	560
ตารางที่ 73 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน ตัวบ่งชี้และแนวทางพัฒนาตามโปรแกรม พัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ	562
ตารางที่ 74 แนวปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่การศึกษาในระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	568
ตารางที่ 75 เป้าหมายการรายงานผลการเรียน	572
ตารางที่ 76 การเปรียบเทียบการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนกับการวิจัยเชิงวิชาการ	583
ตารางที่ 77 แสดงตัวอย่างการสำรวจปัญหาการอ่าน	590
ตารางที่ 78 การประเมินการจัดระบบสารสนเทศ	704
ตารางที่ 79 การประเมินการนำเสนอผลงานสารสนเทศ	704
ตารางที่ 80 การประเมินการพัฒนางานสารสนเทศ	705
ตารางที่ 81 การประเมินการบริหารจัดการและการวางแผนงานสารสนเทศ	705
ตารางที่ 82 การประเมินเนื้อหาและคุณภาพงานสารสนเทศ	706
ตารางที่ 83 คุณลักษณะของการตัดสินใจ 3 ระดับ	720
ตารางที่ 84 คุณลักษณะของสารสนเทศที่ต้องการในการการตัดสินใจแต่ละระดับ	720
ตารางที่ 85 แนวทางการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์โดยการวิเคราะห์ความน่าจะเป็น	725
ตารางที่ 86 แนวทางการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์โดยการวิเคราะห์สถานการณ์	726
ตารางที่ 87 แนวทางการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์โดยการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เสี่ยง	726
ตารางที่ 88 ตัวอย่างการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นของสถานการณ์เพื่อการตัดสินใจ	727
ตารางที่ 89 การกำหนดเป้าหมายโดยใช้กลไกของ Matrix	743
ตารางที่ 90 การกำหนดเป้าหมายด้วยตารางเวลา	744
ตารางที่ 91 แสดงความสัมพันธ์การกำหนดยุทธศาสตร์	745
ตารางที่ 92 การถ่ายทอดเป้าหมายเป็นยุทธศาสตร์แนวทางสำหรับปฏิบัติ	746
ตารางที่ 93 ลำดับก่อนหลังของยุทธศาสตร์ในแต่ละช่วงเวลา	747
ตารางที่ 94 การกำหนดแผนงาน งาน และโครงการ โดยใช้กลไกทาง Matrix	749
ตารางที่ 95 ลำดับการดำเนินงาน/โครงการในแต่ละช่วงเวลา	749
ตารางที่ 96 แสดงตารางความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของ Log Frame	757
ตารางที่ 97 แสดงการเขียนแผนในตารางสมเหตุสมผล Log Frame	759
ตารางที่ 98 แสดงตัวอย่างรูปแบบของแผนภูมิ Gantt Chart	761
ตารางที่ 99 โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำ ทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	783

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า	
803	ตารางที่ 100 โครงการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดเชิงเหตุผลการพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน	15
ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์สามระดับ	17
ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่าง แผน/แผนงาน-โครงการ-ผลงาน-กิจกรรม และทรัพยากร	18
ภาพที่ 4 โครงสร้างความสัมพันธ์ในองค์ประกอบต่าง ๆ ของโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษาจากการประยุกต์ใช้แนวคิดการจัดทำโครงการแบบตารางสมเหตุสมผล	20
ภาพที่ 5 ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา จากผลการศึกษาของวิโรจน์ สารัตนะ	24
ภาพที่ 6 กรอบแนวคิดจากทดลองวิจัยภาวะผู้นำเพื่อการประยุกต์ใช้ในการวิจัย	33
ภาพที่ 7 ความสัมพันธ์ของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551	55
ภาพที่ 8 ความสัมพันธ์องค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	59
ภาพที่ 9 ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างขอบข่ายงานด้านวิชาการและงานด้านอื่น กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	62
ภาพที่ 10 กรอบแนวคิดเบื้องต้นโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	75
ภาพที่ 11 บริบทโรงเรียนพงษ์ภิญโญ 2 สถานที่ทดลองใช้โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการภาคสนาม	93
ภาพที่ 12 ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	99
ภาพที่ 13 การออกแบบโครงการสร้างปณิธานร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการจาก การบูรณาการแนวคิดหลักที่ยึดรูปแบบการฝึกอบรม และการมีส่วนเกี่ยวข้อง ในการบูรณาการพัฒนาเป็นหลัก	130
ภาพที่ 14 การออกแบบโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัยจากการบูรณาการแนวคิดหลักที่ยึดรูปแบบการพัฒนาตนเอง และรูปแบบการสืบค้น หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการจากศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย	131
ภาพที่ 15 การออกแบบโครงการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการจากการบูรณาการ แนวคิดหลักที่ยึดรูปแบบการศึกษาเป็นกลุ่ม รูปแบบการเป็นพี่เลี้ยง และ รูปแบบการสังเกตหรือการประเมินร่วมกับเครือข่าย	132
ภาพที่ 16 กรอบแนวคิดโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการบุคลากรในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานหลังการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	133

สารบัญภาพ (ต่อ)

		หน้า
ภาพที่ 17	การตรวจสอบเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข	147
ภาพที่ 18	การตรวจสอบครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข	153
ภาพที่ 19	ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	190
ภาพที่ 20	ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อปรากฏการณ์ทางวิชาการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	191
ภาพที่ 21	แนวทางการสร้างแบบบันทึกการตอบบทเรียนจากการสะท้อนผลประเมินปฎิกริยา โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	192
ภาพที่ 22	แนวทางการสร้างแบบบันทึกการตอบบทเรียนจากการสะท้อนผลประเมินการเรียนรู้ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	193
ภาพที่ 23	แนวทางการสร้างแบบบันทึกการตอบบทเรียนจากการสะท้อนผลประเมิน การเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	194
ภาพที่ 24	แนวทางการสร้างแบบบันทึกการตอบบทเรียนจากการสะท้อนผล ประเมิน การบูรณาการพื้นฐานความรู้ บทบาททางวิชาการและทักษะที่ได้รับจากการพัฒนามาปฏิบัติงานวิชาการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	195
ภาพที่ 25	แนวทางการสร้างเกณฑ์การประเมินคุณภาพเอกสารเพื่อประเมินปฎิกริยา โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	196
ภาพที่ 26	แนวทางการสร้างเกณฑ์การประเมินคุณภาพเอกสารเพื่อประเมินการเรียนรู้ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	197
ภาพที่ 27	แนวทางการสร้างเกณฑ์การประเมินคุณภาพเอกสารเพื่อประเมินการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	198
ภาพที่ 28	แนวทางการสร้างแบบสังเคราะห์เอกสาร ประเมินการบูรณาการพื้นฐานความรู้ บทบาททางวิชาการและทักษะที่ได้รับจากการพัฒนามาปฏิบัติงานวิชาการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	199
ภาพที่ 29	การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนพงษ์กิจญ์ ๒ เพื่อสอบถามความสมัครใจก่อนทดลองโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคสนาม	201
ภาพที่ 30	พิธีเปิดโครงการสร้างปณิธานร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	202

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 31 เอกสารปัณฐานร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการและการลงนามเพื่อปฏิบัติตามโครงการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	204
ภาพที่ 32 แนวทางการสร้างปัณฐานร่วมและการปฏิบัติตามปัณฐานร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ	205
ภาพที่ 33 แผนยุทธศาสตร์พัฒนาวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	207
ภาพที่ 34 ระดับยุทธศาสตร์พัฒนาวิชาการโครงการสร้างปัณฐานร่วมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	211
ภาพที่ 35 การติดตั้งแหล่งสืบค้นทางอินเตอร์เน็ต โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	237
ภาพที่ 36 แหล่งสืบค้นเอกสารประกอบโครงการ ตำรา งานวิจัย โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	238
ภาพที่ 37 สื่อและหัตถศูนย์ปกรณ์ และมุมรักการอ่านที่จัดมุมบริการในชั้นเรียน	238
ภาพที่ 38 การจัดสถานที่บรรยายภาคและสภาพแวดล้อม โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	239
ภาพที่ 39 แผนผังศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	239
ภาพที่ 40 การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	241
ภาพที่ 41 การบูรณาการพื้นฐานความรู้ บทบาททางวิชาการ และทักษะที่ได้รับจากการพัฒนา โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย ดำเนินการวิจัยเรื่อง การอ่านคล่องเขียนคล่องจากควรนำไปใช้ ช่วงชั้นที่ 2	263
ภาพที่ 42 กิจกรรมการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	266
ภาพที่ 43 การพัฒนาวิชาการของกลุ่มเครือข่ายประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษาตามแผนการสื่อสารของเครือข่าย โครงการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการ โปรแกรมพัฒนาวิชาการและการวิจัย	269

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า	
ภาพที่ 44	ภาพรวมโครงสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	270
ภาพที่ 45	โครงสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	271
ภาพที่ 46	ผลงานที่นำมาจำหน่ายเป็นทุนของเครือข่ายต่าง ๆ โครงการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	272
ภาพที่ 47	เอกสารการสรุประยุกต์ผลการดำเนินงานเครือข่ายงานเครือข่าย พัฒนาวิชาการ โครงการสร้างเครือข่ายพัฒนาวิชาการ โปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	272
ภาพที่ 48	ชุดโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	307
ภาพที่ 49	กรอบแนวคิดการประยุกต์ใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำเพื่อการพัฒนา	334
ภาพที่ 50	โรงเรียนที่มีประสิทธิผลตามทัศนะของ Halton	342
ภาพที่ 51	ความมีประสิทธิภาพผลของโรงเรียนตามทัศนะของ Pollack et al.	344
ภาพที่ 52	โรงเรียนที่มีประสิทธิผลในทัศนะของ Woods & Orlik	345
ภาพที่ 53	เกณฑ์การประเมินความมีประสิทธิผลของโรงเรียนในเชิงระบบตามทัศนะของ Hot & Miskel	347
ภาพที่ 54	ความสัมพันธ์เชิงปฏิสัมพันธ์กันระหว่างการศึกษากับมิติ การพัฒนาสามด้าน	351
ภาพที่ 55	แนวการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ	355
ภาพที่ 56	แนวโน้มภายเพื่อดำเนินการพัฒนาสังคมให้เข้มแข็งและมีคุณภาพ	357
ภาพที่ 57	แผนภูมิแสดงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา	371
ภาพที่ 58	แผนภูมิแสดงเลี้นทางพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา	373
ภาพที่ 59	เส้นทางความก้าวหน้าของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา	374
ภาพที่ 60	รูปแบบการพัฒนามาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา	376
ภาพที่ 61	แนวทางดำเนินงานพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา	377
ภาพที่ 62	กรอบแนวคิดเชิงเหตุผลการพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน	380
ภาพที่ 63	ความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์สามระดับ	381
ภาพที่ 64	ความสัมพันธ์ระหว่าง แผน/แผนงาน-โครงการ-ผลงาน-กิจกรรม และทรัพยากร	383

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 65 โครงสร้างความสัมพันธ์ในองค์ประกอบต่าง ๆ ของโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคคลทางการศึกษา จากการประยุกต์ใช้แนวคิดการจัดทำโครงการแบบตารางสมเหตุสมผล	385
ภาพที่ 66 แผนภูมิแสดงการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา	395
ภาพที่ 67 แสดงขั้นตอนระบบการทำางานตามจรเดมิ่ง	422
ภาพที่ 68 แสดงขั้นตอนการเดินทางในระบบของจรเดมิ่ง	423
ภาพที่ 69 แสดงวงจรเดมิ่งในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	453
ภาพที่ 70 แนวทางจัดการเรียนรู้ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542	474
ภาพที่ 71 ความสัมพันธ์ของการเกิดกระบวนการเรียนรู้	475
ภาพที่ 72 การนำระบบการสอนไปใช้จัดการเรียนการสอน	477
ภาพที่ 73 ระบบการสอน	477
ภาพที่ 74 แสดงระบบการเรียนการสอนของ Tyler	478
ภาพที่ 75 ระบบการสอนของ Glaser	479
ภาพที่ 76 ระบบการจัดการเรียนการสอน	479
ภาพที่ 77 ระบบการสอนโดย ทิศนา แคมมณี	480
ภาพที่ 78 แสดงองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ 4 MAT	496
ภาพที่ 79 แสดงความถดของผู้เรียนแต่ละแบบทั้ง 4 แบบ	497
ภาพที่ 80 แสดงศักยภาพของสมอง 2 ซีก	498
ภาพที่ 81 แสดงกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สมอง 2 ซีกสลับกัน	498
ภาพที่ 82 แสดงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT	499
ภาพที่ 83 แสดงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 8 ขั้นตอนของ 4 MAT	500
ภาพที่ 84 แสดงการจัดกิจกรรมแบบ 4 MAT	501
ภาพที่ 85 แสดงการบูรณาการหัวเรื่องกับวิชาต่าง ๆ	506
ภาพที่ 86 แสดงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละวิชาอย่างสัมพันธ์กัน	507
ภาพที่ 87 แสดงขั้นตอนและรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนรู้	507
ภาพที่ 88 ลำดับขั้นของคำตามความแนวคิดของบลูม	516
ภาพที่ 89 แสดงลำดับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	521
ภาพที่ 90 แสดงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	523
ภาพที่ 91 จำนวนคนที่ได้คะแนนมากน้อยต่างกันตามระดับความยากของข้อสอบฉบับนั้นในพื้นที่โคงปกติ	542
ภาพที่ 92 การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิด การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	544

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 93 กระบวนการวัดผลและประเมินผลของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544	545
ภาพที่ 94 งานการวิจัยปฏิบัติการของ Freeman	589
ภาพที่ 95 ตัวอย่างการบันทึกสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	595
ภาพที่ 96 ความสัมพันธ์ระหว่างการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนกับการประกันคุณภาพภายใน	600
ภาพที่ 97 แสดงการพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต	615
ภาพที่ 98 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมิติการสอนกับด้านอื่น	631
ภาพที่ 99 ระบบพฤติกรรมการนิเทศการสอน	632
ภาพที่ 100 ขั้นตอนการนิเทศแบบคลินิก	638
ภาพที่ 101 ขั้นตอนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ	642
ภาพที่ 102 การบริหารการประกันคุณภาพตามวาระเดjm	655
ภาพที่ 103 แสดงกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	659
ภาพที่ 104 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	661
ภาพที่ 105 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบระบบสารสนเทศ	699
ภาพที่ 106 ระดับการตัดสินใจ	719
ภาพที่ 107 ระบบการตัดสินใจ	724
ภาพที่ 108 กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์	738
ภาพที่ 109 วิธีเคราะห์เพื่อกำหนดเป้าประสงค์	741
ภาพที่ 110 การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ SMART	742
ภาพที่ 111 แสดงการเชื่อมเป้าหมายที่เกิดขึ้นโดยใช้วิธีการ Input และ Output	743
ภาพที่ 112 แสดงกิจกรรมที่อยู่ในโครงการในรูปของ PERT	752
ภาพที่ 113 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแผนกลยุทธ์กับโครงการ	754
ภาพที่ 114 คุณลักษณะที่สำคัญของการวางแผนแบบ Log Frame	756
ภาพที่ 115 องค์ประกอบตามแนวตั้งของ Log Frame	757
ภาพที่ 116 องค์ประกอบตามแนวนอนของ Log frame	758
ภาพที่ 117 ตัวอย่างความคลาดเคลื่อนระหว่างกิจกรรมที่ต้องทำตามวิธีของ PERT	761
ภาพที่ 118 แสดงความสัมพันธ์ของยุทธศาสตร์ในแต่ละระดับของการวางแผน	764
ภาพที่ 119 กระบวนการได้มาของกลยุทธ์ระดับนโยบาย	765
ภาพที่ 120 กระบวนการประเมิน SWOT ขององค์กร	766
ภาพที่ 121 องค์ประกอบที่มีส่วนในการกำหนดกลยุทธ์ของหน่วยงาน	768
ภาพที่ 122 ขั้นตอนการคัดเลือกและการบริหารกลยุทธ์	769
ภาพที่ 123 ความสัมพันธ์ระหว่างผลที่ต้องการกับแผนงานและกลยุทธ์	771

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 124 แสดงขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการ	772
ภาพที่ 125 แสดงขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการกระบวนการคัดเลือกและกำหนดกลยุทธ์ในระดับปฏิบัติการ	773
ภาพที่ 126 แสดงความต่อเนื่องระหว่างการวางแผนปฏิบัติการและกลยุทธ์/กลวิธี	775
ภาพที่ 127 รูปแบบการดำเนินงานจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัย	790
ภาพที่ 128 แผนผังการจัดระบบการให้บริการในศูนย์พัฒนาวิชาการและการวิจัยโปรแกรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	793
ภาพที่ 129 องค์ประกอบพื้นฐานในการบริหารจัดการเครือข่าย	813